

Udtalelse om afgrænsning af indholdet i miljøkonsekvensrapporten for nedtagning af 150 kV luftlednings- og kabelanlæg mellem Herning Sydvest via Sønder Felding til Karlsgårde

Indholdsfortegnelse

1	Om udtalelsen	2
2	Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten	2
3	Projektbeskrivelse og beliggenhed	3
4	Idéfase og høringen af berørte myndigheder	5
5	Vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne.....	6
6	Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten	6
7	Tabel 2 – kumulation.....	8
8	Tabel 3 – befolkningens og menneskers sundhed	10
9	Tabel 4 – biodiversiteten	16
10	Tabel 5 – jord, vand, luft og klima	19
11	Tabel 6 – materielle goder, kulturarv og landskab	23

1 Om udtalelsen

Denne udtalelse fastlægger i henhold til § 23, stk. 1 i miljøvurderingsloven¹, hvor omfattende og detaljerede oplysninger miljøkonsekvensrapporten (MKR) for nedtagning 150 kV luftlednings- og kabelanlæg mellem Herning Sydvest via Sønder Felding til Karlsgårde skal indeholde, for at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) samlet kan vurdere anlæggets miljømæssige konsekvenser og på et oplyst grundlag træffe afgørelse om § 25-tilladelse (VVM).

Afgrænsningsudtalelsen er baseret på bygherres projektbeskrivelse. Emner der skal indgå i miljøkonsekvensrapporten beskrives ikke uddybende i denne udtalelse, men indgår kun på overordnet niveau. Udtalelsen beskriver mere uddybende de miljøemner, hvor det vurderes at en væsentlig påvirkning kan udelukkes, samt en vurdering af hvorfor emnet ikke skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.

SGAV er myndighed for miljøvurderingsprocessen, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr.2, da Energinet er bygherre.

Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 punkt 13a; Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1).

Bygherre har jf. § 19, stk. 4 i miljøvurderingsloven anmodet om, at projektet der er omfattet af bilag 2, skal undergå en miljøvurdering.

2 Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten

Miljøkonsekvensrapporten skal udarbejdes således, at den opfylder kravene efter miljøvurderingslovens § 20, stk. 1-6 herunder bilag 7.

Afgrænsningsudtalelsen er udarbejdet på baggrund af sagens oplysninger, bemærkninger fra offentligheden og andre myndigheder i idefasen samt SGAVs faglige viden og erfaringer om potentielle miljøpåvirkninger fra lignende projekter.

Nærværende udtalelse skal tages op til revision, hvis bygherre foretager ændringer i projektet, som bevirker, at nye oplysninger bør indgå i miljøkonsekvensrapporten, eller hvis der skulle tilgå SGAV eller bygherre nye væsentlige oplysninger, som kan påvirke miljøvurderingen.

Forholdet til anden lovgivning og planlægning skal indgå i miljøkonsekvensrapporten. Såfremt et plangrundlag måtte være nødvendigt vil dette skulle vedtages, før der kan gives en § 25-tilladelse til projektet efter miljøvurderingsloven.

¹ LBK nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

3 Projektbeskrivelse og beliggenhed

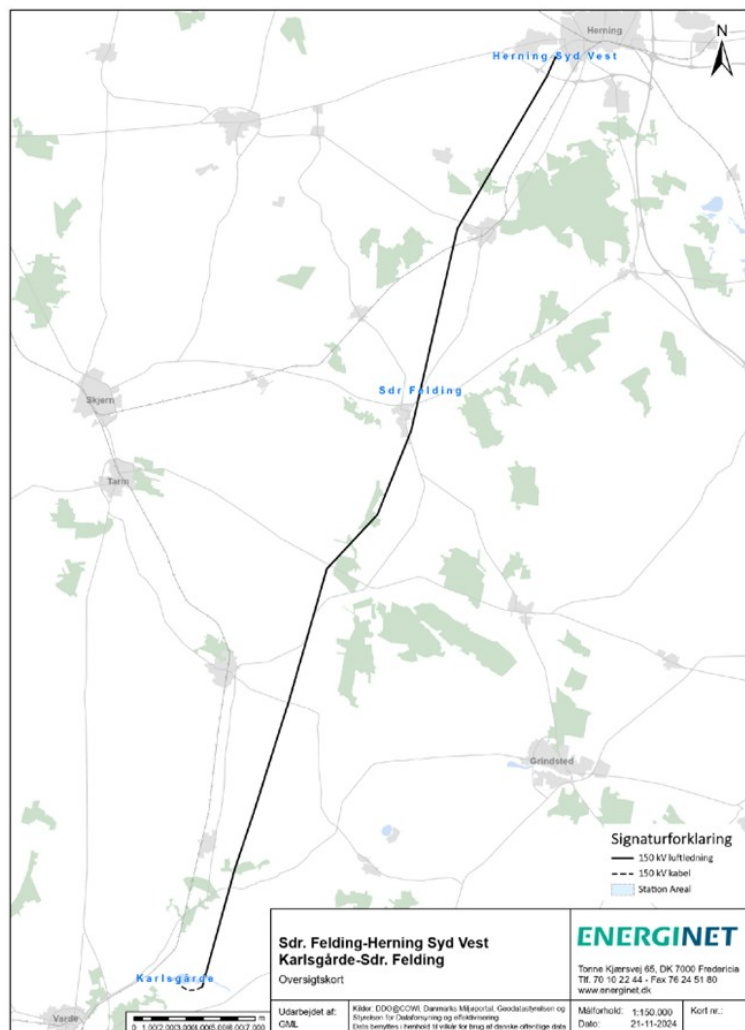
Projektet er beliggende i Midt- og Vestjylland og omfatter:

- Nedtagning af en 150 kV luftledningsanlægning på strækningen Herning – Sønder Felding – Bredmose kabelstation
- Sanering af dobbelt kabel fra Bredmose til Karlsgårde station
- Sanering af Bredmose kabelstation og Sønder Felding station

Projektet omfatter nedtagning af det eksisterende luftledningsanlæg mellem Bredmose kabelstation til højspændingsstationen i Herning. Anlægget har en samlet længde på 58 km og der er i alt 203 master som skal nedtages.

Fra Bredmose kabelstation og ind til Karlsgårde højspændingsstation er strækningen kabellagt. Projektet omfatter sanering af dette ca. 2 km lange jordkabel. Projektet omfatter ligeledes sanering af kabelstationen ved Bredmose samt Sønder Felding station. Efter sanering af stationerne ophører Energinets anvendelse af stationerne.

Projektet krydser Herning, Ringkøbing-Skjern og Varde kommuner. Strækningen er vist på Figur 1 herunder.

Figur 1. Oversigt over luftledningssystemet fra højspændingsstationen ved Herring Syd Vest til Sdr. Felding station til Bredmose station inklusive kabelanlæg ind til Karlsgårde station.

4 Idéfase og høringen af berørte myndigheder

Der har været gennemført en høring (idéfase/1. offentlighedsfase) med indkaldelse af ideer og forslag til miljøkonsekvensrapporten i perioden 7. maj – 28.maj 2026.

Miljøkonsekvensrapporten skal ud over de lovbestemte emner også behandle forhold fremdraget i 1. offentlighedsfase og ved høringen af berørte myndigheder, når det fremgår af nærværende afgrænsningsudtalelse eller af høringsnotatet.

Ved 1. offentlighedsfases indkaldelse af idéer og forslag, er der indkommet i alt 8 høringssvar. Bilag 1 – høringsnotat for idéhøring omfatter et resumé over hvert høringssvar, Energinets bemærkninger til høringssvar, samt styrelsens vurdering af, hvordan høringssvarene skal inddrages i miljøvurderingsprocessen. Tabel 1 sammenfatter de overordnede emner, der har været rejst i offentlighedsfasen, og hvordan de indgår i den videre proces.

Tabel 1. Sammenfatning af indkomne høringssvar og deres inddragelse i miljøvurderingsprocessen.

Emner for høringssvar	Konsekvens for miljøvurderingen
Fredskov: Nedtagning af luftledning i fredskov kræver dispensation fra skovloven, hvis der arbejdes udenfor servitutområde.	Inddrages: Miljøkonsekvensrapporten vil også indeholde en beskrivelse af eventuelt arbejde udenfor ledningsanlægges servitutområde i fredskov.
Lovgivning: Nedtagning af luftledning i naturområder kræver særlovstilladelser.	Inddrages: Miljøkonsekvensrapporten vil belyse hvilke beskyttede naturområder eller fredskov der potentielt påvirkes af projektet og Energinet vil indgå i dialog med de kommuner, som projektet berører.
Infrastruktur og bebyggelse - Nedtagning af luftledning over statsveje skal ske efter særskilt tilladelse - Friholdelse af vejbyggelinjer - Etablering af midlertidige adgange fra statsveje skal efter tilladelse	Inddrages ikke: Indhentning af tilladelser m.v. sker som standard i Energinets projekter.
Beredskab/sikkerhed: Opmærksomhed på berøring af militært øvelsesterræn	Inddrages ikke: Projektet berører ikke det militære øvelsesterræn.

Kumulative effekter: • De samlede kumulative påvirkninger af naboerne som følge af flere års udbygning af energianlæg i området • Konsekvenserne for livskvalitet, landskab og rekreative interesser • De økonomiske konsekvenser for nærliggende boligejere. • Mulighed for frivilligt opkøb af de mest berørte ejendomme. • Muligheden for efterfølgende skovrejsning og naturgenopretning som en del af den samlede projektløsning.	Inddrages ikke: Projektet omfatter nedtagning af luftledningsanlæg. Samlet set vil fjernelsen af 150 kV kabler og luftledninger for strækningen have en positiv påvirkning på området omkring Karlsgårde.

5 Vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne

Der er ikke identificeret potentielle grænseoverskridende miljøpåvirkninger fra projektet. Der er derfor ikke gennemført en høring efter Espoo-konventionen.

6 Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten

Alle emner, der fremgår af miljøvurderingslovens bilag 7 skal som udgangspunkt indgå i miljøkonsekvensrapporten. Af Tabel 2 til Tabel 6 fremgår det, hvorvidt de enkelte emner på det foreliggende grundlag vurderes at skulle indgå i miljøkonsekvensrapporten. Emner der skal indgå i miljøkonsekvensrapporten beskrives ikke grundigt eller udtømmende i forhold til potentielle påvirkninger. Det er derfor byherres ansvar at alle potentielle påvirkninger indgår i miljøkonsekvensrapporten.

Emnerne skal i miljøkonsekvensrapporten være vurderet ved brug af tilgængelige, anerkendte metoder.

Miljøkonsekvensrapporten skal klart formidle projektet og resultater af miljøundersøgelserne på en læsevenlig måde, og der lægges derfor vægt på det ”ikke-tekniske resuméer”, som skal kunne læses af personer uden faglig viden om miljøpåvirkninger. I resten af miljøkonsekvensrapporten lægger SGAV vægt på, at teksten ikke går på kompromis med det faglige indhold og kvaliteten, for at øge læsevenligheden.

Særligt om væsentlige miljøpåvirkninger

Miljøkonsekvensrapporten skal både behandle væsentlige negative og væsentlige positive virkninger. Vurderingen af karakteren af en påvirkning skal være fagligt begrundet. Det er desuden vigtigt, at påvirkninger og konsekvenser ikke undlades, selvom de fra bygherres synspunkt er positive.

Særligt om kumulative påvirkninger

Miljøkonsekvensrapporten skal behandle de indbyrdes forhold mellem miljøfaktorer, samt med andre projekter og planer i området, og dette skal indgå for alle miljøemner, der indgår i miljøkonsekvensrapporten. For alle parametre foretages en vurdering og beskrivelse af eventuelle kumulative effekter (se Tabel 2).

Særligt om metode og dokumentationsgrundlaget

For så vidt angår feltundersøgelser, kan disse være nødvendige om end dette ikke er specifikt anført i denne afgrænsning. SGAV forudsætter således, at bygherre (eller rådgiverne til projektet) selv identificerer supplerende relevante kilder. SGAV anbefaler, at feltundersøgelser foretages som beskrevet i den/de tekniske anvisning(er) for NOVANA-overvågningen eller er sammenlignelige med disse. Såfremt bygherre vurderer, at den udførte undersøgelse/besigtigelse er tilstrækkelig uden anvendelse af de tekniske anvisninger, skal der redegøres herfor. Det er bygherres ansvar at sikre, at oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten er af tilstrækkelig høj faglig kvalitet, og at oplysningerne er fyldestgørende. Det skal klart beskrives i miljøkonsekvensrapporten, hvis der mangler oplysninger for givne miljøforhold eller på anden måde er væsentlig usikkerhed om konklusionerne.

Hvis der er krav om særlige analyse- og beregningsmetoder er disse angivet i Tabel 3 til Tabel 6 under kolonnen ”begrundelse for vurdering af afgrænsning”. Dette gælder kun når der anvendes særlige metoder, hvorfor almindeligt anvendte metoder ikke fremgår.

Særligt om alternativer

Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte de undersøgte alternativer (også de fravalgte alternativer), herunder behandle 0-alternativet og de forslag til alternativer, der er fremkommet i 1. offentlighedsfase.

7 Tabel 2 – kumulation

Tabel 2 – kumulation.

Kumulation			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Indbyrdes forhold mellem nedenstående miljøfaktorer, samt med andre projekter i området (kumulativ effekt) Anlægsfase	Der kan forekomme kumulative påvirkninger, som resultat af kombinerede påvirkninger internt i projektet. Kumulative effekter kan være øgede støjgener, forstyrrelser af beskyttede arter etc. på grund af planlagte aktiviteter, der vurderes at påvirke enkelte miljøparametre.	Den indbyrdes påvirkning kan være af et vist omfang. Der redegøres for sammenhængen mellem identificerede mulige effekter og kumulative effekter fra andre planlagte projekter og planer. Der er kendskab til projekter som potentielt kan medføre kumulative påvirkninger. Projekterne vil blive beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. I nedenstående er oplistet det projekt, der som minimum vil blive beskrevet i miljøkonsekvensrapporten - Kabellægning mellem Karlsgårde og Lykkegård - Etablering af ny Sønder Felding station Der vil løbende i planlægningen kunne opstå kendskab til andre projekter med muligheder for kumulative påvirkninger. For alle parametre foretages en vurdering og beskrivelse af eventuelle kumulative effekter, herunder fra støj, trafik osv.	Skal indgå
Indbyrdes forhold mellem nedenstående miljøfaktorer, samt med andre projekter i området (kumulativ effekt) Driftsfase	Der kan forekomme kumulative påvirkninger i forbindelse med eksisterende eller kendte planlagte projekter i området. Kumulative effekter kan være øgede visuelle landskabspåvirkninger etc. på	Da projektet omfatter nedtagning af luftledningsanlæg og sanering af eksisterende anlæg, vurderer SGAV, at dette ikke er relevant og emnet skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå

Kumulation			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
	grund af andre anlæg eller projekter, der formodes at påvirke enkelte miljøparametre.		

8 Tabel 3 – befolkningens og menneskers sundhed

Tabel 3 – befolkningens og menneskers sundhed. *Hvis særlige analyse- og beregningsmetoder (ikke gængse anvendte metoder) anvendes beskrives disse.

Befolkningen og menneskers sundhed			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Støj Generelt	Støj kan være en væsentlig gene for boliger og anden støjfølsom arealanvendelse der er placeret i umiddelbar nærhed af projektområdet.	Jf. miljøvurderingslovens bilag 7 pkt. 1d skal projektets emissioner i anlægs- og driftsfasen, herunder støj, indgå i projektbeskrivelsen til miljøkonsekvensvurderingen. Der er ikke fastsat generelle, vejledende grænseværdier for støj fra bygge- og anlægsaktiviteter, da disse reguleres efter miljøbeskyttelsesloven. De enkelte kommuner har enten udarbejdet retningslinjer for forebyggelse af gener fra midlertidige aktiviteter, eller kan fastsætte krav i henhold til miljøaktivitetsbekendtgørelsen. Aktiviteterne skal anmeldes til kommunen minimum 14 dage inden påbegyndelse.	
Støj Anlægsfase	Der vil midlertidigt forekomme støj fra maskinel, der arbejder i forbindelse med demontering af luftledning og master samt fjernelse af fundamenter. Støj forventes bl.a. at komme fra: - rydning af arbejdsareal - nedtagning af master	Der kan forventes en større påvirkning fra støj ved demontering af luftledningsanlægget samt fjernelse af fundamenter, der brydes op i udgravningen. Projektet omfatter demontering af 203 master, der er mellem 14 og 30 meter høje, inkl. fundamenter. Det forventes at der kan nedtages ca. 7 master på en uge. Afstanden fra mast til mast er ca. 250 meter, så støjgener ved en given ejendom vil være kortvarig. Tilstedeværelsen ved hver mast vil samlet være 2-	Skal indgå

Befolkningen og menneskers sundhed			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
	- opbrydning af fundamenter - jordarbejde/reablering af areal - trafik til og fra arbejdssted	4 uger, hvilket inkluderer nedtagning af mast, opbrydning af fundamenter og reetablering af arealet. Støjgener fra projektet forventes at være begrænset til arbejdet med: • Nedbrydning af fundamenter • Sanering af Sønder Felding station Det er forudsat at anlægsarbejderne vil overholde Herning, Ringkøbing-Skjern og Varde kommuners forskrifter for bygge- og anlægsarbejder. Det kan ikke udelukkes at der er en væsentlig påvirkning af naboejendomme, særligt ifm. fjernelse af fundamenter, derfor skal emnet indgå i miljøkonsekvensrapporten.	
Støj Driftsfase	Projektet vil ikke forsage støj i driftsfasen.	Da projektet ikke genererer støj i driftsfasen, vurderer SGAV, at dette ikke er relevant og emnet skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Vibrationer Anlægsfase	I anlægsfasen vil der i en begrænset periode lokalt kunne forekomme vibrationer som følge af kørsel med entreprenørmaskiner og fjernelse af fundamenter.	Demontering af luftledningsanlægget og sanering af stationer omfatter nedtagning og bortkørsel af materialer, som ledninger og master samt opbrudte fundamenter. Vibrationer fra kørsel med entreprenørmaskiner kan sidestilles med de vibrationer der er fra kørsel med landbrugsmaskiner. Fjernelse af fundamenter sker ved at jorden over og omkring fundamenterne graves op og betonen enten hamres i stykker med en trykluftshammer. Det kan	Skal indgå

Befolkningen og menneskers sundhed			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
		ikke udelukkes at der er en væsentlig påvirkning af nærmeste naboejendomme ved fjernelse af fundamenter, derfor skal emnet indgå i miljøkonsekvensrapporten.	
Vibrationer Driftsfase	Der er ingen aktiviteter i driftsfasen, der kan medføre mærkbare vibrationer.	Da projektet ikke genererer vibrationer i driftsfasen, indgår emnet ikke i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Magnetfelter Anlægsfase	I anlægsfasen vil der ikke være strøm på luftledningen og stationerne vil være frakoblet, hvorfor der ikke vil være magnetfelter.	I anlægsfasen er der ikke strøm i anlægget, hvorfor der ikke vil være magnetfelter. Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Magnetfelter Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Luft og lugt Anlægsfase	Emissioner fra projektet vil primært være støv ved kørsel i tørre perioder, samt udstødningsskasser fra entreprenormaskiner og lastbiler, der kører materialer til og fra arbejdsarealerne. Endvidere vil der være støv fra arbejdet med nedbrydning af fundamenter.	Støvgener vil potentielt kunne forekomme i tørre perioder, men vil være meget lokale og kortvarige. Støv fra anlægsarbejdet begrænses i relevant omfang ved vanding og andre foranstaltninger. Desuden etableres køreveje som udgangspunkt ved hjælp af køreplader, som vil reducere støvgenerne. Anlægsaktiviteter fra nedbrydning af fundamenter vil ligeledes være lokale og have en varighed på 2-4 uger omkring de enkelte master. Alle anlægsarbejderne er beliggende i det åbne land. Der er gode spredningsforhold, så luftkvaliteten bliver ikke påvirket i et væsentligt omfang. Lugtgener fra den enkelte maskine vil være begrænsede og lokale svarende til emissionerne fra landbrugsmaskiner.	Skal ikke indgå

Befolkningen og menneskers sundhed			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
		Det er forudsat at anlægsarbejderne vil overholde Kommunernes forskrifter for bygge- og anlægsarbejder. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at emissioner fra projektet ikke vil have et omfang, som er væsentligt for påvirkningen af miljøet, hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten.	
Luft og lugt Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Lys Anlægsfase	Lys fra entreprenørmaskiner og de midlertidige arbejdspladser kan potentiel påvirke de omkringliggende områder.	Der kan være behov for at opsætte lys på arbejdspladserne omkring masterne og på stationerne. Lyskilder afskærmes og indrettes, så de ikke blænder naboer. Det vurderes, at lys fra entreprenørmaskiner/arbejdspladser ikke at medføre væsentlig påvirkning af omkringboende.	Skal ikke indgå
Lys Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Trafik og transport Anlægsfase	Projektet forventes at generere trafik og transport i anlægsfasen i forbindelse med bortskaffelse af materialer fra nedtagning af luftledningsanlæg og bortkørsel af materialer fra stationerne Der vil være trafik fra entreprenørmaskiner og trafik fra lastbiler langs luftledningsanlægget i anlægsfasen. Den øgede trafik kan påvirke det lokale vejnet samt sikkerhed.	Projektet vil i anlægsfasen medføre begrænset trafik til eksisterende master og de to stationer. Arbejdet vil foregå indenfor almindelig arbejdstid på hverdage. Transporterne til masterne vil være spredt ud på mange lokaliteter og være af kortvarig karakter. Det vurderes at projektet ikke medføre en væsentlige påvirkning af omgivelserne og emnet indgår ikke i miljøkonsekvens rapporten.	Skal ikke indgå

Befolkningen og menneskers sundhed			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Trafik og transport Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Tryghed, herunder risiko for større ulykker og katastrofer Anlægsfase	I anlægsfasen vil der være risiko for spild af olie fra borerig og entreprenørmaskiner mv., ved de enkelte master.	Kørsel med entreprenørmaskiner kan medføre mindre uheld ved fx brud på en hydraulikslange eller ved spild af diesel. Risikoen for uheld der medfører olie-spild vil blive håndteret efter kommunernes anvisninger. Emnet vil således ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. Da anlægsarbejdet vil blive foretaget efter gældende beredskabsplaner, arbejdsmiljøregler og sikkerhedsforanstaltninger, vil risikoen for større ulykker være ubetydelig. En vurdering af risikoen for større ulykker og katastrofer vil ikke indgå i miljøkonsekvensvurderingen.	Skal ikke indgå
Tryghed, herunder risiko for større ulykker og katastrofer Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Friluftsliv og rekreativ værdi Anlægsfase	Nærhed, passage og adgang til, samt forstyrrelse af rekreative arealer og interesser.	Størstedelen af projektområdet er beliggende på landbrugsarealer. På disse arealer er friluft aktiviteterne begrænsede. Arbejdet med nedtagning af luftledninger vil være af kort varighed, og på strækninger gennem naturområder med rekreative interesser, forventes den rekreative færdsel at kunne opretholdes.	Skal ikke indgå
Friluftsliv og rekreativ værdi Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Da luftledningsanlægget er fjernet og anvendelse af stationerne er ophørt, vil der ikke være nogen påvirkning af friluftslivet eller rekreative interesser i driftsfasen.	Skal ikke indgå

Befolkningen og menneskers sundhed			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
		De steder, hvor fundamenter eventuelt efterlades, vil disse ikke være synlige over jordoverfladen. Emnet vil således ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.	

9 Tabel 4 – biodiversiteten

Tabel 4 – Biodiversiteten. *Hvis særlige analyse- og beregningsmetoder (ikke gængse anvendte metoder) anvendes beskrives disse.

Biodiversiteten			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Beskyttet natur iht. naturbeskyttelseslovens § 3 og fredskov Anlægsfase	En lang række af masterne står i områder, der i dag er registreret som beskyttede naturtyper. Ved nedtagning af masterne forsøges det som udgangspunkt at undgå berøring af § 3-beskyttet natur. Fjernelse af fundamenter indenfor eller tæt på beskyttet natur, kan medføre midlertidig påvirkning af flora og fauna, der lever indenfor arbejdsområdet.	Der udføres kortlægning og feltundersøgelser af § 3-beskyttet natur, potentiel § 3-beskyttet natur, skove og småbiotoper m.fl. Undersøgelserne gennemføres langs kabeltracéet og omkring masterne. Feltundersøgelser udføres i det omfang det er nødvendigt for at have tidssvarende og validt datagrundlag for at kunne vurdere projektets påvirkning. I udgangspunktet benyttes kun besigtigelsesdata der er nyere end 5 år gamle. I det omfang der på Danmarks Miljøportal forefindes tidssvarende og valide besigtigelsesdata om potentielt berørte § 3-beskyttede områder benyttes disse i vurderingen. På baggrund af feltkortlægningen og øvrige eksisterende tilgængelige data udføres en vurdering af projektets påvirkning af de beskyttede naturområder, herunder om der er risiko for en permanent tilstandsændring. Feltundersøgelserne vil ligeledes blive anvendt til en vurdering af, om fjernelse af fundamenter kan give anledning til påvirkning af flora og fauna.	Skal indgå
Beskyttet natur iht. naturbeskyttelseslovens § 3 og fredskov Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift.	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå

Biodiversiteten			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Bilag IV-arter/ Rødlistede/fredede arter Anlægsfase	Der er en potentiel risiko for, at anlægsaktiviteter ved masterne kan medføre negativ påvirkning af bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområde, fredede arter, samt rødlistede arter, som måtte forekomme indenfor og i nærheden af projektområdet.	Alle bilag IV-arter og deres yngle- og rastesteder som projektet potentielt kan påvirke skal behandles i miljøkonsekvensrapporten. Fredede arter som projektet potentielt kan påvirke i anlægsfasen af f.eks. forstyrrelser eller støj, skal ligeledes behandles i miljøkonsekvensrapporten. Der er gennemført en feltbesigtigelse indenfor undersøgelsesområdet. Undersøgelsesområdet fastsættes for de enkelte arter i henhold til de tekniske anvisninger for den enkelte art. Under feltbesigtigelsen kortlægges yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, der kan blive påvirkede af projektet. På baggrund af feltkortlægningen og øvrige eksisterende tilgængelige data udføres en vurdering af projektets påvirkning på bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder samt relevante fredede arter og rødlistede arter.	Skal indgå
Bilag IV-arter/ Rødlistede/fredede arter Driftsfase	Direkte eller indirekte påvirkning af særligt beskyttede arter. (Arealinddragelse, hindring af bevægelighed mm.)	Bygherre oplyser, at flagermusegnede træer bevares og alle levende hegn og andet fjernet bevoksning reetableres.	Skal ikke indgå
Natura 2000 Anlægsfase – og driftsfase	Der skal demonteres master indenfor Natura 2000-område og sanering af kabelforbindelsen fra Bredmose til Karlsgårde som ligger tæt på Karlsgårde sø	Det skal i en væsentlighedsvurdering belyses, hvilken påvirkning projektet kan have på Natura 2000-områderne og de naturtyper og arter der er på udpegningsgrundlaget for områderne.	Skal indgå
Støj og vibrationer Anlægsfase	Støj fra nedtagning af master kan f.eks. potentielt forstyrre fugle på udpegningsgrundlaget for nærtliggende fuglebeskyttelsesområder.	Nedtagning af luftledningsanlægget er af kortvarig karakter. Det skal vurderes om arbejdet kan have påvirkning på relevante arter.	Skal indgå
Støj og vibrationer Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift.	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå

Biodiversiteten			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Risiko for større ulykker og katastrofer Anlægsfase	I anlægsfasen vil der være risiko for spild af olie fra borerig og entreprenørmaskiner mv., både langs strækningen for kabeltracéet og ved de enkelte master.	Kørsel med entreprenørmaskiner kan medføre mindre uheld ved fx brud på en hydraulikslange eller ved spild af diesel. Risikoen for uheld der medfører olie-spild vil blive håndteret efter Esbjerg Kommunes anvisninger. Emnet vil således ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. Da anlægsarbejdet vil blive foretaget efter gældende beredskabsplaner, arbejdsmiljøregler og sikkerhedsforanstaltninger, vil risikoen for større ulykker være ubetydelig. En vurdering af risikoen for større ulykker og katastrofer vil ikke indgå i miljøkonsekvensvurderingen.	Skal ikke indgå
Risiko for større ulykker og katastrofer Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget.	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå

10 Tabel 5 – jord, vand, luft og klima

Tabel 5 – jord, vand, luft og klima. *Hvis særlige analyse- og beregningsmetoder (ikke gængse anvendte metoder) anvendes beskrives disse.

Jord, vand, luft og klima			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Jordbund og jordforurening Anlægsfase	Sønder Felding stationer er kortlagt som forurenet på Vidensniveau 1. Masterne 118-120 syd for Sønder Felding station står i et område klassificeret /forurenet område Mast 46 syd for Sønder Felding station står i et V1 kortlagt område. Erfaringsmæssigt kan jorden omkring master og fundamenter være forurenet med zink pga. nedvaskning. Fuger mellem mast og fundament kan indeholde PCB og skal håndteres efter gældende lovgivning.	Der udtages jordprøver inden nedtagning af master og sanering af stationerne påbegyndes for at sikre der ikke efterlades en forurening. Evt. forurenet jord vil blive bortskaffet til godkendt modtageranlæg og køres bort efter opgravning, således der ikke er oplag af forurenet jord ved arbejderne. Overskydende jord eller jord, der ikke kan genindbygges, evt. forurenet jord og jord omfattet af områdeklassificering, håndteres i overensstemmelse med jordflytningsbekendtgørelsen og kommunernes retningslinjer for opgravning og flytning af jord.	Skal indgå
Jordbund og jordforurening Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift.	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå

Jord, vand, luft og klima			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Råstoffer / Råstofindvinding Anlægsfase	Projektet forventes ikke at påvirke råstofinteresser.	Masterne 48 – 55 syd for Sønder Felding station står i et område, der er udpeget som interesseområder for råstofudvinding. Fjernelse af master i områderne vil ikke have en påvirkning af de tilgængelige ressourcer Emnet vil ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Råstoffer / Råstofindvinding Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Overflade- og grundvand (fysik, kemi og biologi) Anlægsfase	Grundvand	Der kan for alle fundamentsgrave opstå behov for at bortlede højtstående grundvand, der samler sig i graven. Vandet bortledes ved enten lænsning fra pumpesumpe eller på visse strækninger ved hjælp af sugespidsanlæg. Fundamentsgrave anlægges med en dybde på ca. 2 meter. Anlægsarbejdet har en varighed på 1-2 dage, hvorefter fundamentsgrave tildækkes. Derfor forventes vandmængderne at være begrænsede.	Skal indgå
	Vandløb Søer Kystnære marine områder Havet/havstrategi	Der vil for alle fundamentsgrave kunne forekomme behov for at bortlede regnvand, der samler sig. Regnvand bortledes ved enten lænsning fra pumpesumpe eller ved hjælp af sugespidsanlæg. Vand fra tørholdelse af grave efter nedbør i anlægsperioden vil blive bortledt lokalt til terræn efter aftale med lodsejer, hvor det nedsives. Emnet regnvand og overfladevand for projektets anlægsfase indgår i miljøkonsekvensrapporten	Skal indgå

Jord, vand, luft og klima			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
	Spildevand	Projektet vil ikke generere spildevand, ud over det spildevand som er tilknyttet skurbyer som håndteres med mobile tanke eller tilkobles eksisterende spildevandsinstallationer.	Skal ikke indgå
	Drikkevandsinteresser	Syd for Herning station står flere af masterne indenfor område med særlige drikke vandsinteresser	Skal indgå
Overflade- og grundvand (fysik, kemi og biologi) Driftsfase	Grundvand	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Skal ikke indgå
	Vandløb Søer Kystnære marine områder Havet/Havstrategi	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Skal ikke indgå
	Spildevand	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Skal ikke indgå
	Drikkevandsinteresser	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Skal ikke indgå
Luftforurening Anlægsfase	I tørkeperioder kan vejtransport og entreprenørmaskiner forårsage midlertidige, lokale støvgener i forbindelse med Anlægsarbejdet.	Støvgener vil kunne forekomme i meget tørre perioder og vil blive minimeret med vanding. Støv i anlægsfasen reguleres af de respektive kommuner (se også beskrivelsen under emnet støj). Fokus i anlægsfasen på almindelig forebyggelse for støvgener vha. god renholdelse, overdækning af løse materialer, befugtning i tørre perioder mv. kan reducere støvpåvirkningen til et acceptabelt niveau.	Skal ikke indgå
Luftforurening Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Energi Anlægsfase	Energiforbrug til maskinel og transport.	Anlægsarbejdet inkl. transport vurderes ikke til at have et omfang, der medfører risiko for en væsentlig miljøpåvirkning pga. energiforbrug. Emnet vil ikke blive medtaget i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå

Jord, vand, luft og klima			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Energi Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Klima Anlægsfase	Der sker en CO ₂ -udledning i forbindelse med gennemførelse af projektets anlægsarbejder inkl. transport af materiale.	CO ₂ -udledning inddrages ikke i miljøkonsekvensrapporten. Klimabelastende udledninger begrænser sig til emissioner fra kørsel med maskiner i anlægsfasen og vil derfor hovedsageligt være udstødningsgasser fra dieselmotorer. Denne udledning er meget begrænset. På baggrund af ovenstående medtages emnet klima ikke i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Klima Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Risiko for større ulykker og katastrofer Anlægsfase	Etablering af projektets delelementer vil potentielt kunne afstedkomme arbejdsulykker.	Anlægsarbejdet bliver udført efter gældende arbejdsmiljøregler og sikkerhedsforanstaltninger, og risikoen for større ulykker vurderes at være lille. Der er ikke kendskab til større ulykker ved tilsvarende anlægsarbejde. Emnet vil ikke blive medtaget i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Risiko for større ulykker og katastrofer Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå

11 Tabel 6 – materielle goder, kulturarv og landskab

Tabel 6 – materielle goder, kulturarv og landskab. *Hvis særlige analyse- og beregningsmetoder (ikke gængse anvendte metoder) anvendes beskrives disse.

Materielle goder, kulturarv, landskab			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Materielle goder Anlægsfase	Vurdering af materielle goder omfatter indvirkningen på den aktuelle eller fremtidige forventede adgang til at benytte/udnytte menneske og/eller natur-skabte goder. Ændret arealanvendelse kan potentielt påvirke materielle goder	Fjernelse af det eksisterende luftledningsanlæg inkl. master og fundamenter, samt sanering af stationerne, vil frigøre arealer og servitutterne for arealerne vil blive aflyst. Bygherre oplyser, at der tages kontakt til Esbjerg Kommune med henblik på afklaring af fjernelse af mastefundamenter og koordinering mellem projekterne.	Skal ikke indgå
Materielle goder Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Infrastruktur og bebyggelse Anlægsfase	Luftledningsanlægget bliver nedtaget og driften af stationer ophører	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Infrastruktur og bebyggelse Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Ressourcer Anlægsfase	Ressourceforbrug til nedtagning af luftledningsanlægget vil primært være i forbindelse med brændstoffer til anlægsmaskiner.	Der planlægges ikke for anlæg eller aktiviteter med særligt forbrug af råstoffer, vand eller energi. I forbindelse med nedtagning af luftledningsanlægget og sanering af stationerne frigives ressourcer i form af genanvendelige affaldsfraktioner.	Skal ikke indgå

Materielle goder, kulturarv, landskab			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Ressourcer Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Emnet er ikke relevant og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten	Skal ikke indgå
Affald Anlægsfase	Fra nedtagning af luftledningsanlægget og sanering af stationerne vil der generes affald i form af metaller og beton mm.	Fra nedtagning af ledninger, master og fundamenter skal der håndteres affald i form af beton, jern, aluminium, rustfrit stål m.m. Topjorden omkring eksisterende master og el-komponenter er erfaringsmæssigt lettere forurenet med zink. Lettere forurenet jord skal bortskaffes efter anmeldelse til kommunen iht. jordflytningsbekendtgørelsen. Såfremt det viser sig, at mastefundamenter indeholder PCB, asbest eller chlorerede paraffiner, fjernes den forurenede del af fundamentet først og bortskaffes som farligt affald efter Esbjerg Kommunes retningslinjer. Alle metaller bliver genanvendt. Beton vil i et vist omfang kunne genanvendes til forskellige byggeprojekter efter fornøden tilladelse fra den ansvarlige myndighed.	Skal indgå
Affald Driftsfase	Luftledningsanlægget er nedtaget og stationerne er ikke i drift	Der ikke blive produceret affald fra projektet.	Skal ikke indgå
Landskab Anlægsfase	Anlægsarbejdet vil være synligt i det relativt åbne landskab.	Nedtagning af de eksisterende luftledninger vil være synlige i landskabet. Anlægsarbejdet ved nedtagning af master er kortvarigt på de enkelte lokaliteter. Efter opgravning af fundament bliver terrænet løbende reableret. På grund af den korte varighed vurderes landskabet ikke at blive væsentligt påvirket i anlægsfasen.	Skal ikke indgå

Materielle goder, kulturarv, landskab			
Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning*	Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
Landskab Driftsfase	Masterne er fjernet og eventuelle efterladte fundamenter vil ikke være synlige over jordoverfladen.	Nedtagning af luftledningsforbindelsen vil fjerne den visuelle negative påvirkning af landskabet. Dog vurderes denne påvirkning ikke af være væsentlig, og medtages ikke i miljøkonsekvensrapporten.	Skal ikke indgå
Kulturarv og arkæologi Anlægsfase	I anlægsfasen kan gravearbejder potentielt skade arkæologiske værdier i jorden, ligesom der kan ske en påvirkning af f.eks. beskyttede diger og fredede fortidsminder, hvis der sker gravearbejder i eller nær ved disse.	Områderne hvor masterne er placeret har i forbindelse med opsætning af masterne været gennemgravet.	Skal ikke indgå
Kulturarv og arkæologi Driftsfase	I driftsfasen vil der ikke kunne ske påvirkninger af fortidsminder eller kulturarv.	Når luftledningsanlægget og stationerne er fjernet, er der ingen risiko for påvirkning af de kulturhistoriske værdier.	Skal ikke indgå

